

ที่ พร ๐๐๒๓.๖/ว

(Handwritten signature)

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
และสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่

ด้วยจังหวัดแพร่ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า กรมควบคุมโรคแจ้งว่า สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น การควบคุมยุงลายซึ่งเป็นพาหนะนำโรคไข้เลือดออก จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยดำเนินงานตามมาตรการ ๓-๓-๑ ให้มีความครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง จึงขอส่งคำแนะนำการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับทราบ

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดแพร่ขอแจ้ง ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์คำแนะนำการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อ มาโดยยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัดทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว ๓๕๒๗ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ เรียนมาเพื่อพิจารณา ดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่น
และประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทร.๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๑๐๔

นางสาว อธิชา
[Signature]

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
เลขที่ 3164
วันที่ 20 ส.ค. 2567
เวลา

ที่ มท ๐๘๑๙.๓/วทอ๕๒๗
ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมควบคุมโรคว่า สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๔๔,๓๘๗ ราย อัตราป่วย ๖๗.๑๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยสูงกว่าปีที่ผ่านมา ๑ เท่า ช่วงเวลาเดียวกัน ผู้ป่วยเสียชีวิตยืนยันสะสม ๔๐ ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๙ โดยอัตราป่วยตายสูงสุดในกลุ่มอายุ ๖๕ ปี ขึ้นไป การควบคุมยุงลายซึ่งเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยดำเนินงานตามมาตรการ ๓-๓-๑ ให้มีความครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการใช้เครื่องพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมยุงลาย จำเป็นต้องใช้เครื่องพ่นสารเคมีที่มีคุณสมบัติตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมโรคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด จึงขอส่งคำแนะนำการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์คำแนะนำการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นายจรัสศักดิ์ แซกพงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค โทรศัพท์หมายเลข ๐๘ ๒๙๕๓ ๙๑๙๐ และสามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ <https://shorturl.asia/tUuBO> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
กลุ่มงานป้องกันโรค
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาวรัตนภรณ์ สองแก้ว
ว่าที่ร้อยตรีสันติ สาตร์ช่วง

เรียน ทศ.แพ
- ก.ป.อ.พิชิตกร
- ส.ก. เค.จ. ศ.แ.ค. ศ.ร.สิริใจ ศ.ร.ณ.ภ.ภ.,
- ท.อ.ตร. น.ค. ๐๗๓ ท.ค.น

[Signature]
๒๕๖๗

[Signature]

(นางสาวเขมิกา รอดสี)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานการเงิน บัญชีและการตรวจสอบ วิชาการการแพ
ท้องถิ่นจังหวัดแพร่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 35901
วันที่ - 6 ต.ค. 2567
เวลา

ที่ สธ ๐๔๑๑.๖/๕๐๔๗

กรมควบคุมโรค
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
เลขรับ 2075
วันที่ - 6 ส.ค. 2567
เวลา 15.25

เรื่อง ขอส่งคำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องฟนสารเคมีควบคุมโรคติดต่อ นำโดย
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องฟนสารเคมีควบคุมโรคติดต่อ นำโดย

ด้วยสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๔๔,๓๘๗ ราย อัตราป่วย ๖๗.๑๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยสูงกว่าปีที่ผ่านมา ๑ เท่า ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ผู้ป่วยเสียชีวิตยืนยันสะสม ๔๐ ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๙ โดยอัตราป่วยตายสูงสุดในกลุ่มอายุ ๖๕ ปี ขึ้นไป การควบคุมยุงลายซึ่งเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยดำเนินงานตามมาตรการ ๓-๓-๑ ให้มีความครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการใช้เครื่องฟนสารเคมีเพื่อควบคุมยุงลาย จำเป็นต้องใช้เครื่องฟนสารเคมีที่มีคุณสมบัติตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมโรคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

กรมควบคุมโรค ขอส่งคำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องฟนสารเคมีควบคุมโรคติดต่อ นำโดย ยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ มอบหมายให้นายจรัสศักดิ์ แขกพงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๕๕๓ ๙๑๙๐ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานในสังกัดนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย
จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิติ เทตานุรักษ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมควบคุมโรค

กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๑๔๔
โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๔๒๒

คำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อมาโดยยูงลาย

เครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้ในการควบคุมยูงลาย สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท (ตามลักษณะการผลิตของสารเคมี) ได้แก่ Thermal fog generator และ Cold fog generator

1.1 Thermal fog generator หมายถึง เครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้พลังงานความร้อนจากการจุดระเบิดที่มีน้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิง เมื่อสารเคมีที่อยู่ในรูปน้ำมันผสมกับตัวทำละลาย ซึ่งเป็นน้ำมันดีเซลมากระทบกับความร้อนที่ปลายหัวพ่นสารเคมีสารเคมีจะเปลี่ยนสถานะจากของเหลวกลายเป็นไอ และเมื่อพ่นจากปลายท่อของเครื่องพ่นมากระทบกับอากาศเย็นภายนอกจะเกิดการควบแน่นกลายเป็นหมอกขาว จึงเป็นเครื่องพ่นที่ใช้ความร้อนช่วยในการแตกตัว สารเคมีที่ใช้ในการพ่นประเภทนี้จะมีความเข้มข้นต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับพ่นโดยใช้เครื่องพ่นแบบ Cold fog generator

1.2 Cold fog generator หมายถึง เครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้พลังงานลมหรือแรงเหวี่ยงสลับสารเคมีให้แตกตัวออกเป็นละอองเล็กๆ สารเคมีที่ใช้ในการพ่นประเภทนี้มีความเข้มข้นสูง ใช้พ่นปริมาณน้อย ตัวทำละลายที่ใช้อาจจะใช้น้ำมันดีเซลหรือน้ำขึ้นอยู่กับรูปแบบของสารเคมีที่ใช้พ่น

ทั้งนี้ คุณสมบัติของเครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้ในการควบคุมยูงลาย ควรมีค่าเฉลี่ยขนาดละอองสารเคมี (Volume Median Diameter: VMD) ไม่เกิน 30 ไมครอน ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก และโดยมีเอกสารรับรองการทดสอบคุณสมบัติจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันพบว่ามีการใช้เครื่องพ่นมือถือขนาดเล็กชนิดอัดแก๊สในการควบคุมโรคไข้เลือดออกซึ่งไม่มีผลการทดสอบค่าเฉลี่ยขนาดละอองสารเคมี (VMD) ตามที่กำหนด

กรมควบคุมโรค จึงขอให้หน่วยงานพิจารณาเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีตามคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น

ภาพประกอบตัวอย่าง เครื่องพ่นมือถือขนาดเล็กชนิดอัดแก๊ส

อ้างอิงจาก กองโรคติดต่อมาโดยแมลง กรมควบคุมโรค. (2564). คู่มือสารเคมีและเครื่องพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมยูงพาหะนำโรค. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/1kU2d7cA78bAfm2OoxQQqXTbl0lCVi8bV/view>